

THE BRITISH ESPERANTIST

(With which is incorporated "The Esperantist.")

The Official Organ of the British Esperanto Association.

VOL. II. No. 21.

SEPTEMBER, 1906.

PRICE 1d.
WITH SUPPLEMENT, 3d.

KOSTO DE ABONO, AFRANKITE.

EN GRANDA BRITUJO.			
Por unu jaro	.. 1s. 6p.	Kun aldono	.. 3s. 0p.
EKSTERLANDE.			
Por unu jaro		{ 0.40 dol.	.. 0.80 dol.
		{ 2.00 frankoj.	.. 4.00 fr.
		{ 1.50 markoj.	.. 3.00 m.
Specimeno		{ 1½p.	.. 3p.
		{ 0.20 fr.	.. 0.40 fr.

Abonoj estas akceptataj de la komenciĝo de ĉiu monato, kaj poŝtmarkoj estas akcepteblaj laŭ efektiva valoro.

Sin turni al la Sekretario, 13, Arundel-street, London, W.C.

REDAKCIO.

Manuskriptoj k.t.p. devas esti sendataj al la Redaktora Komitato, 13, Arundel-street, London, W.C.

Pri artikoloj la Komitato rezervas al si la rajton korekti la erarojn de stilo, k.t.p.

REKLAMO.

Pri reklamo en tiu ĉi ĵurnalo vin turnu al S-ro. C. A. G. Browne, Reklamagento, 53, Wych-street, W.C.

CONTENTS.

	PAGE
La Vojo	93
Esperanto and Christian Endeavour	94
Congress Trip Arrangements	95
B.E.A. Notices, Members, etc.	95, 96
Programo de la Dua Kongreso	96
London Chamber of Commerce Results	97
Kroniko — Chronicle, Compiled by H. Clegg	98-100
Reviews	101-104
Answers to Correspondents and F.K.I.	104

In Supplement.

Fantazio Alfabeta.	J. Ellis	99
La Regulo pri Aŭtoritato kaj Obeo.	R. Hawkins	102
Prudento Perdita kaj Retrovita.	E. W.	105
Kiel Alvenis la Bona Sciigo el Cand al Ess'.	Ben	
Elmy		106
Humorajoj		106

OFICIALA HIMNO DE LA IIa KONGRESO.

La Loka Organiza Komitato de la IIa Kongreso elektis kiel oficialan kanton la belegan himnon "La Vojo," vortoj de D-ro. Zamenhof, muziko de Deshayes, kun kvarvoĉa aranĝo kaj orgena akompano de S-ro. M. de Ménil. (Aĉetebla ĉe nia oficejo.)

Jen la vortoj de tiu versaĵo, el "*Fundamento Krestomatio*":—

LA VOJO.

Tra densa mallumo briletas la celo,
Al kiu kuraĝe ni iras.
Simile al stelo en nokta ĉielo
Al ni la direkton ĝi diras.
Kaj nin ne timigas la noktaj fantomoj,
Nek batoj de l' sorto, nek moko de l' homoj,
Ĉar klara, kaj rekta, kaj tre difinita
Ĝi estas, la voj' elektita.
Ni semas kaj semas, neniam laciĝas,
Pri tempoj estontaj pensante.
Cent semoj perdiĝas, mil semoj perdiĝas,—
Ni semas kaj semas konstante.
"Ho ĉesu!" mokante la homoj admonas,
"Ne ĉesu, ne ĉesu!" en kor' al ni sonas:
"Obstine antaŭen! La nepoj vin benos
"Se vi paciencie eltenos."

Se longa sekeco aŭ ventoj subitaj
Velkantajn foliojn deŝiras,
Ni dankas la venton, kaj, repurigitaj,
Ni forton pli freŝan akiras.
Ne mortos jam nia bravega anaro,
Ĝin jam ne timigas la vento nek staro:
Obstine ĝi paŝas, provita, hardita,
Al cel' unu fojon signita!
Nur rekte, kuraĝe kaj ne flankiĝante
Ni iru la vojon celitan!
Eĉ guto malgranda, konstante frapante,
Traboras la monton granitan.
L' espero, l' obstino kaj la pacienco—
Jen estas la signoj, per kies potenco
Ni paŝo post paŝo, post longa laboro,
Atingos la celon en gloro.

L. ZAMENHOF

ESPERANTO AND THE CHRISTIAN ENDEAVOUR MOVEMENT.

The World's Union of Christian Endeavour has just concluded its Universal Congress in Geneva. For our Cause this event has been one of very great importance, and doubtless will have an important effect on its progress in the immediate future. It is one of the first in which Esperanto has, to some extent, taken its proper place as a means of international communication. Two special meetings were arranged for in the programme of the Congress, and the first, which took place on the July 30, in the Church of L'Oratoire, was conducted wholly in Esperanto.

The following prayer was offered by the Rev. R. P. Anderson, of Christiana, Norway:—

Ho Dio, nia bona kaj amanta Patro ni hodiaŭ fleksas niajn kapojn antaŭ via trono de kompateco, kaj kunigas niajn korojn en preĝado kaj laŭdado. Sufiĉe longe apartadis la homaro per la babela lingva malfacileco, sufiĉe longe kuŝis la homa spirito sub la terur-songo de mallumo kaj nescieco. Ho, sendu vian lumon, Patro, kaj vian veron al ĉiuj viaj infanoj, kaj ilin alkonduku al Ziono, la montego de lumo kaj frateco.

Benu tiun laboron, kiu tie ĉi komenciĝas por konduki la homan familion al amo kaj paco. Ni estas gefratoj, kvankam ni venas el landoj malproksimaj, kaj ni adoras la Dion de paco! Venu baldaŭ la tago, kiam la milita tamburo neniam aŭdiĝos, la tago, kiam la tuta mondo ĉirkaŭpreniĝos en la brakoj de la amo eterna.

Ni plantas hodiaŭ la semon bonan, kaj ni vin petas, ho Dio, ke la rikolto granda estu. Benu ĉiujn laborojn, benu ĉiujn laborantojn, benu ĉiun penadon, kiun niaj gefratoj donas al tiu ĉi afero. Akceptu ĉiujn levantajn aferojn, kiujn ni metas sur via altaro, en lia nomo, kiu nin instruis preĝi.

"Nia Patro, kiu estas en ĉielo, estu sankta Via Nomo. Venu reĝeco Via. Estu volo Via, kiel en la ĉielo, tiel ankaŭ sur la tero. Panon nian ĉiutagan donu al ni hodiaŭ. Kaj pardonu al ni ŝuldojn niajn, kiel ni ankaŭ pardonas al niaj ŝuldantoj. Ne konduku nin en tenton, sed liberigu nin de la malbono, ĉar al Vi apartenas por eterneco la Reĝado, la Povo kaj la Gloro. Amen."

Choral singing followed, in which all heartily joined, after which the Rev. Horace Dutton, of Boston, U.S.A., vice-president of the Congress, in a long and interesting speech, impressed upon his hearers the importance of Esperanto to such an international movement as theirs. (The full text of the speech appears in *Esperanto* of August 5.) Afterwards the following letter from Dr. Zamenhof was read by the secretary of the Congress, M. Mercier-Odier:—

Varsovio, 19an de Majo, 1906.

Tre estimata Sinjoro, — Mi sendas mian koran dankon al vi kaj al la organiza komitato de la Kongreso por la tre afabla kaj min tre honoranta invito, kiun mi ricevis de vi. Estus por mi granda plezuro, se mi povus plenumi vian deziron, kaj mi scias, ke per parolado en via tre grava Kongreso mi farus ankaŭ grandan servon al la afero de Esperanto. Sed bedaŭrinde, la stato de mia sano kaj ankaŭ diversaj aliaj cirkonstancoj ne permesas al mi akcepti vian afablan inviton.

Ne povante partopreni en via Kongreso, mi petas vin, estimata sinjoro, volu transdoni al la Kongreso

mian koran saluton. Mi estas konvinkita, ke ankaŭ sen mia persona parolado, la membroj de la Kongreso komprenos kaj sentos la tutan necescon de lingvo internacia, kaj la Kongreso faros pri tio ĉi ian definitivon kaj gravan decidon.

Kristo deziris, ke la homoj amu sin reciproke. Sed amo inter la homoj estas neebla, se ili ne sin komprenas; tiam unu el la plej gravaj taskoj por kiuj devas labori la amantoj de Kristo estas: fari ĉion kion ili povas, por enkonduki inter la homoj ian lingvon, per kiu ĉiuj povus sin komprenadi, ne altrudante unu al alia ian lingvon. Kunveninte el ĉiuj partoj de la mondo, vi, membroj de la Kongreso, sentos tre bone, kiel forte via multlingveco malhelpas la fortikigadon de la principoj de Kristo.

Se vi volas fari en via Kongreso ion, kio efektive estos laŭ la ordonoj de Kristo, tiam antaŭ ĉio faru en la Kongreso ian decidon, kiu ne per vortoj, sed per faroj, akcelos la reciprokan komprenigadon kaj amikigadon de la homoj—faru decidon koncerne la enkondukon de lingvo neŭtrala kaj pripensu la rimedojn, per kiuj vi povas plej efike efektivigi tiun decidon. Se en via venonta Kongreso ĉiuj partoprenantoj tre bone komprenos sin reciproke, tiam vi povos kuraĝe diri, ke via nuna Kongreso estis unu el la plej gravaj kaj plej fruktoportaj.

Kia lingvo devas esti internacia? Tio ĉi estas afero indifera; vi povas elekti kiun lingvon vi volas. Sed, ĉar en la nuna tempo ekzistas nur unu sola lingvo, kiu montriĝis tute taŭga por ĉiuj interhomaj rilatoj kaj havas grandan nombron da amikoj kaj laborantoj, tial ŝajnas al mi, ke la plej utila estos, se anstataŭ serĉi ion novan, vi aliĝos al tiu ĉi jam preta afero.

Via Kongreso povas tre multe fari por la afero de lingvo internacia kaj interpopola fratigo. Mi esperas, ke via Kongreso, ne sole aprobos, sed agos.—Via,

L. ZAMENHOF.

Great applause followed the reading of this fine letter, to which a reply was sent, signed by all present. The next speaker was Professor Amos R. Wells, who for months past has been very successfully spreading Esperanto in *The Christian Endeavour World*; many of our readers already know and admire the clear, simple, yet thorough articles he writes. In his address he gave many striking examples from his own personal experience of the necessity and utility of an international language. Other speakers well known to Esperantists were Pastro Schneeberger, S-ro. E. Privat, S-ro. Auerbach (of Eppan), and S-ino. Junck, who recited "La Vojo."

The second meeting was for the purpose of introducing Esperanto to the members of the Congress generally. A report will be found under the heading of "Kroniko." The whole affair was a very striking and convincing success for Esperanto, and our Swiss friends above mentioned contributed in no small measure to this by their really wonderful fluency and eloquence.

We would like to express, on the part of Esperantists generally, and particularly of English Esperantists, our hearty thanks to, and appreciation of, the work of the leaders of the Christian Endeavour movement in their efforts to spread "nian karan lingvon." To the Rev. Horace Dutton, Professor Wells, and to Dr. F. E. Clark, the founder and president, special thanks are due, and we should not forget the editor of *European Christian Endeavour*, Mr. Stanley P. Edwards, in whose paper appeared a short but complete grammar of Esperanto, written by Mr. Harald Clogg.

TRIP TO THE CONGRESS AT GENEVA.

Seventy-five British and French Esperantists have applied for accommodation in Paris, and sixty-nine have applied for accommodation in Geneva—at least twice the number estimated and arranged for as a result of the announcement in THE BRITISH ESPERANTIST for July, and many more than the proprietor of the Hotel Fleischmann can accommodate.

S-ro. John Houver, of 6, Rue Bonivard, Geneva, who is kindly acting on the spot for the English party, hopes to complete arrangements for the accommodation of a large proportion of the members at the Hotel Familles, at 6 francs per day, and will do his best for the remainder; but by the time this is in the hands of readers I hope that each intending visitor to the Congress will have received precise particulars as to what has been possible in each individual case. The proprietor of the Hotel Borysthène and S-ro. G. Warnier (who is well known to members of the London Club) are doing their best to make the Paris visit a success. Instead of going round Paris by the Ceinture Railway—though allowed by the ticket—special vehicles will probably be provided at a small cost to take the entire party direct to the hotels.

Parisians will accompany their English *samideanoj* to various places in Paris during Sunday. The Paris Group will officially “receive” them at about six o’clock in the evening at the Central Office, and a friendly meal will follow.

The party will probably leave Paris (Lyon Station) at 9.5 on the Monday morning, arriving in Geneva at 7.30 p.m. Special lavatory accommodation on train.

I take this opportunity of expressing my thanks for the many appreciative remarks which have been made by those with whom I have become acquainted by correspondence, and whom I shall have great pleasure in knowing personally.

Remember, 9.15, or, better, 9 o’clock, at Charing Cross / Reach Paris 6.4.

WILLIAM J. KEMP.

BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION.

Notice is hereby given that a Meeting of the Council will be held at the Office of the Association on Monday, September 10, at 6.30.

(Fellows, 10s.; Members, 5s.)

Fellows and Members are respectfully reminded that Subscription Fees for the year 1906-7 became due on May 1 last.

The Group Affiliation Fees for the year 1906-7 also fell due on the same date.

NEW MEMBERS, B.E.A.

ARTHUR HAWKES, *Liverpool*; A. HONEYSETT, *Sutton*; M. C. SIMKINS, *Los Angeles, California*; C. E. JEFFREY, *Mysore State, India*; E. MARTINI, *Akyab, Burmah*; H. E. WALTON, *Haywards Heath*; WILLIAM WITTER, *Liverpool*; W. E. TURNER, *Birmingham*; E. MALATESTA, *London*; R. STRATHDEE, *Glasgow*; MISS ETHERINGTON, *Upton*; H. JONES, *Swansea*; A. JUKE PRIESTMAN, *Bradford*; J. RIDGEWAY, *Brierley Hill*; H. BURY, *High Lane, Cheshire*; L. C. BENNETT, *Putney*; MISS ZIMMERN, *Engelberg*; ARTHUR JAMES, M.D., *London*; MISS FANNY JAMES, *London*; GILBERT E. BROOKE, M.A., *Singapore*.

DIPLOMA, B.E.A.

JOSEPH MILBURN, *Camberwell*; CHARLES BLACKHAM, *Rathgar, Co. Dublin*; F. G. ROWE, *Nottingham*; J. MORGAN WHITEMAN, *Burnley*; REV. GEO. S. GASSNER, *Philadelphia, U.S.A.*; CHARLES DAVIS, *Camborne*; FRANK N. DODD, *New York City* (highly commended); WM. M. PAGE, *Edinburgh*; MISS C. E. WALKER, *Brixton*; G. MERCER HOLLIS, *Dartmouth-park-hill*.

In our last list the third line was incorrectly given; it should read: H. K. BADSHAW, *Ipswich*; ALFRED GRIFFIN, *St. Helens*.

PASSED PRELIMINARY EXAMINATION, B.E.A.

F. W. KEMP, H. J. TORPEY, *London*.

In our last list the name of Miss E. M. KEITH TAYLOR was incorrectly given as Miss E. M. Keith.

DONATION.

CLARENCE BICKNELL, Esq., 80 copies of “Horacio.”

TESTIMONIAL TO OUR ESTEEMED LATE SECRETARY, MR. H. F. SEXAUER.

The committee acknowledge, with thanks, donations from the following:—Lieut.-Colonel John Pollen, Messrs. J. A. Woodhead, H. F. Höveler, R. Legge, Miss E. Warlow, Dr. Preston Lewis, Messrs. E. Dawson Rogers, G. W. Bullen, Bertram Chatterton, H. W. Southcombe, G. M. Hollis, R. Whitaker, Gerald A. Moore, E. Stout, C. Blackham, Major-General George Cox, Rev. Horace Dutton, Colonel Gordon, Rev. Cameron Mackay, Rev. Augustus Poynder, Messrs. James Blaikie, M.A., D. H. Lambert, B.A., H. W. Cook, Arthur Blott, S. Nicholl, E. A. Millidge, A. E. Wackrill, H. Bolingbroke Mudie, J. F. H. Woodward, Harold Swift, Rev. J. C. Rust, W. E. Rolston, Dr. R. J. Lloyd, M.A., Dr. R. C. Snape, Misses E. A. Lawrence, A. Schafer, M. Reeve, — Muir, E. J. Catt, C. E. Jones, Messrs. R. R. Alexander, D. Anderson, William Phillimore, G. F. Treverton, — Wight, L. A. Gill. Higher Openshaw Group, per Mr. C. Slater; Mr. and Mrs. Kemp, Mr. and Mrs. Hayes, Mr. Wilfred Chitty, Misses J. Harvey, Oxenford, A. M. Bartholomew, — Skeen, M. Mace, — O’Brien, A. Wackrill, Messrs. J. A. Thill, E. L. Kearney, F. M. Sexton, W. Pilling, B. H. Fry, A. Miller, jun., W. W. Padfield, Joseph Rhodes, J. M. Finez, R. H. Swainson, H. C., Arthur Haddock, F. G. Rowe, C. E. Cowper, W. H. Lee, G. Wilson Burn, William Bailey, J. C. Scott, Ian Wilson, E. G. Smith, J. Rhode, Esp. 8820, — McPherson, J. M. Warden, P. D. Hugon, — Forster, G. C. Law, A. E. Lee, Mr. and Mrs. Evans, Messrs. John Heath, A. T. Malling, H. Denning, H. H. Short, W. C. Amery, A. Constance, Misses Sutcliffe, C. Walsh, M. E. Cowper, Mr. A. E. Fuller, J. C. O’Connor, M.A., Ph.D., Mr. A. P. Southea, Mr., Mrs., and Miss Birch, Messrs. Cross, Solputt, Gosnold, Misses Pearce, Bowra, Radford, Faignot, Waite, Mrs. Jekyll.

Subscribers will be pleased to hear that the amount received was nearly £26.

DUA KONGRESO UNIVERSALA EN ĜENEVO.

*De la 28a de Aŭgusto ĝis la 6a de Septembro,
1906, sub la prezido de D-ro. Zamenhof.*

PROGRAMO

Mardo, 28a de Aŭgusto.

8 h. $\frac{1}{2}$ vesp.—Victoria Hall.—Solena malfermo,
de 1' Kongreso.

Merkredo, 29a de Aŭgusto.

Matene, en Universitato.—Preparaj kunvenoj
(komisioj, sekcioj, k.t.p.).

Tagmeze.—Oficiala festmanĝo.

Posttagmeze, en Universitato.—Unua kunveno
ĝenerala.

Vespere.—Teatra reprezento.

Ĵaŭdo, 30a de Aŭgusto.

Ekskurso sur Lemano lago; Ricevo en Vevey
de la estraro; Festmanĝo.

Vendredo, 31a de Aŭgusto.

Matene, en Universitato.—Dua kunveno
ĝenerala.

Posttagmeze.—Ricevo de la kongresanoj de H.
Thudicum, en Châtellen'a parko; Vizito
de la Ariana Museo.

Vespere.—Granda balo.

Ŝabato, 1a de Septembro.

Matene, en Universitato.—Kunveno de la
komisioj.

Posttagmeze, en Universitato.—Tria kunveno
ĝenerala.

Vespere, en Victoria Hall.—Solena fermo de
1' Kongreso.

Dimanĉo, 2a de Septembro.

Tago lasota al libera inklinado de la kongresanoj.
Diversaj kunvenoj.

*Lundo, 3a, Mardo, 4a, Merkredo, 5a de
Septembro.*

Ekskurso en Svislando: Genève, Montreux-
Oberland, Spiez, Interlaken, Mürren, Berne,
Genève. Vidu poste programon.

FESTOJ KAJ FESTENOJ.

Merkredo, 29 Aŭgusto.—GRANDA OFICIALA
FESTENO, en la kiosko des Bastions.

Prezo de la festena karto: Fr. 2.50.

Ĵaŭdo, 30 Aŭgusto, dum la ŝipveturado
sur la Lago.—GRANDA FESTENO EN VEVEY,
kun festo, oficiala akcepto, rabatoj sur la
ŝnurtramoj ĉirkaŭaj, k.t.p.

Prezo de la festa karto: Fr. 5.

Sin enskribu antaŭ la 15a de Aŭgusto.

EKSKURSOJ.

La Loka Organiza Komitato preparas oficialan

ekskurson tra Svislando. Jen la programo de
tiu ekskurso:—

Lundi, 3 Sept.—Foriro de Ĝenevo; tagmanĝo
en Montreux; per Montreux-Oberland fervojo
ĝis Interlaken, vespermanĝo, nokto.

Mardo, 4 Sept.—Ekskurso kaj tagmanĝo
en Mürren; reveno, vespermanĝo kaj nokto
en Interlaken.

Merkredo, 5 Sept.—Foriro; tagmanĝo en
Berne; reveno en Ĝenevo.

Kosto (kalkulante vojaĝon, manĝon kaj
ĉambron): Ila klaso, Fr. 57.; IIIa
klaso, Fr. 47.50. Por tiuj, kiuj forlasos
la anaron en Berne: Ila klaso, Fr. 52.;
IIIa klaso, Fr. 43.50.

Sin enskribu antaŭ la 15a de Aŭgusto.

TEACHERS OF ESPERANTO.

With the growth of Esperanto and its
certain early recognition by educational and
commercial bodies throughout the kingdom,
there will shortly be a considerable demand for
teachers of the language in public schools.
Our readers are no doubt aware that the London
County Council has made a grant for this
purpose and that during the coming winter
Esperanto will be taught at three of its schools.
In *The Grimsby News* of July 27 the Educa-
tional Committee of that town advertises for a
professional instructor, and as this is only the
beginning of a series of such announcements, we
advise our readers to look ahead, and at once
qualify themselves for such posts. As evidence
of capacity nothing could be more useful than
the possession of the B.E.A. diploma. We there-
fore recommend all who have any desire to teach
Esperanto to submit themselves without delay
to examination for the advanced certificate.
A prospectus of all examinations can be ob-
tained from the Secretary, price 2d.

SPECIAL NOTICE TO ALL OUR READERS.

Each one of our readers is urgently requested
to reply to the questions in the article *re* THE
BRITISH ESPERANTIST on page 82 of our August
number. To avoid confusion in our over-
worked office, please send your postcard direct
to the hon. secretary, S-ro. S. Nicholl, 57,
Gordon-road, Wanstead, Essex.

The attention of the secretaries of all affiliated
groups is hereby called to the notice we issued
on page 72 in our July number, asking them
to send in a complete list of their Delegate
Councillors for the current year, and of the
number of votes claimed by them. This
information is specially asked for the pur-
poses of our statistics. Please send such in-
formation to the hon. secretary, S-ro. S. Nicholl.

THE LONDON CHAMBER OF COMMERCE EXAMINATION IN ESPERANTO, MAY 30, 1906.

LIST OF PASSES.

Explanation of signs:—P signifies "Pass."

* "Pass, with distinction."
*a "Pass, with distinction in oral."
** "Pass, double distinction."

TEACHER'S DIPLOMA.

Clegg, H. ... ** Private.

SENIOR.

Centre.

Bailey, H. T. ... ** Cusack's Institution, E.C.
Butler, M. C. ... ** Northern Polytechnic Holloway-road, N.
Davis, W. J. ... P Ditto.
Finez, J. M. ... *a School of Science, Dover.
Gray, A. E. ... ** London Esp. Club.
Lock, C. E. ... P Northern Polytechnic, Holloway-road, N.
Padfield, W. W. ... *a Private.
Pearson, C. S. ... ** Esp. Soc., Newcastle.
Pride, A. ... ** Private.
Rayner, B. J. ... ** Esp. Soc., West Ham.
Searle, D. H. H. ... ** Private.
Stephen, G. T. ... P Ditto.
Stuart-Menteath, C. G. ... *a Ditto.
Tickell, W. ... P Esp. Soc., Newcastle.
Wallace, G. ... P Private.

JUNIOR.

Atkinson, A. ... P London Esp. Club.
Barber, F. B. ... * Newcastle - on - Tyne Esp. Association.
Bates, J. ... ** Morley Esp. Class.
Beaufoy, C. E. ... ** Dover Esp. Group, Ladywell.
Bird, A. ... * Ditto.
Chitty, W. ... ** Ditto.
Coulson, F. W. ... ** Private.
Cox, E. ... ** Ditto.
Dirac, C. A. L. ... ** Ditto.
Earwaker, E. ... ** North London "Clarion" Group.
Elliott, E. ... P Ditto.
Farnes, E. A. ... ** London Esp. Club.
Farnes, S. H. ... *a Ditto.
Firth, J. ... *a Leeds Northern Inst.
Frank, L. ... * Bristol Esp. Group.
Geddes, H. R. ... *a Dover Esp. Group, Ladywell.
Goode, S. B. ... P North London "Clarion" Group.
Grant, L. S. ... * London Esp. Club.
Hartley, G. ... P Morley Esp. Group.
Hawkyard, J. ... P Private.
Hepton, A. E. ... P Ditto.
Ince, J. H. ... P Leeds Northern Inst.
Jacklin, C. E. ... P Private.

Jackson, D. ... ** Leeds Northern Inst.
James, J. A. ... P Bristol Esp. Group.
Keats, E. T. ... ** London Esp. Club.
Kemp, F. W. ... P Private.
Lawless, H. R. ... ** London Esp. Club.
Lawrence, E. A. ... * Private.
Lee, G. ... P Plymouth Esp. Group.
Marriott, R. C. ... P Ipswich Esp. Group.
Marshall, S. R. ... ** London Esp. Club.
Mawer, G. ... P Ipswich Esp. Group.
McNeille, E. ... ** Dover Esp. Group, Ladywell.
Milburn, J. ... ** London Esp. Club.
Moor, G. A. ... ** Ditto.
Mortimer, S. ... *a Leeds Northern Inst.
O'Keefe, M. J. ... * London Esp. Club.
Payne, W. ... P N. London Esp. Group.
Pitt, W. ... * Private.
Pratt, J. W. ... *a North London "Clarion" Group.
Rishworth, A. H. ... *a Private.
Roberts, A. G. ... * Ipswich Esp. Group.
Roberts, A. ... P Dover Esp. Group, Ladywell.
Sellens, L. H. ... * Ditto.
Skeen, C. ... P Private.
Skeen, L. K. ... * Ditto.
Smith, H. ... *a Leeds Northern Inst.
Tavaner, G. ... *a Ipswich Esp. Group.
Thiedemann, R. ... *a Private.
Thistlethwaite, W. ... ** Ditto.
Watson, H. W. ... P Leeds Northern Inst.
Wilkinson, J. S. ... ** Ipswich Esp. Group.
Wilmot, H. C. ... * Private.
Wiltshire, H. L. ... ** Ditto.
Woodhead, J. A. ... *a Leeds Northern Inst.
Wright, M. ... P Ipswich Esp. Group.
Wynn-Mackenzie, S. C. W. ... *a Private.

JUNIOR (Colonial).

Calleja, C. R. G. ... P
Genovese, A. ... P
Martin, W. O. ... P
Moore, C. ... P
Sammur, C. ... P
Sapiano, G. A. ... *
Spiteri, J. ... *
Tonna, R. J. ... **
Vassalo, S. ... *

SUMMARY.

	Entries.	PASSES.
Teacher's Diploma	6	1
Senior	15	15
Junior (including Colonial)	109	67
	130	83

En la Bulonja Kongresa nenies foresto estis pli bedaŭrata ol tiu de la glora franca propagandisto, S-ro. L. DE BEAUFONT. Ni estas do certaj, ke ĉiuj niaj legantoj sciigos kun granda plezuro pri lia intenco ĉeesti la venontan Kongreson. Li mem sciigas tion en la ĵus alveninta numero de *L'Esperantiste*.—E. A. M.

KRONIKO.

London.—La 20an de Julio, la Londona Esperantista Klubo estis honorata per vizito de la Baronino von Suttner kaj F. ino. Pratt. S-ro. Lambert kaj S-ro. Browne, kiuj, je l' nomo de l' klubo, ilin akceptis, diris, ke multmaniere la celoj de Esperantistoj kaj tiuj klopodantaj pri l' Paco estas similaj, ĉar ilia penado estas direktata al la akiro de universala frateco kaj internacia bonvolo. Ĉiuj Esperantistoj sin interesas pri la malpliigi de armiloj. La Baronino von Suttner, respondante, konstatis sian bezonon de tia lingvo kia estas Esperanto, kiam ŝi vizitas naciojn, kies lingvojn ŝi ne bone scias, kaj rimarkigis la malfeliĉaĵojn nun okazantajn en sia propra lando, kie Aŭstroj kaj Hungaroj malpaciis pri la lingvo, per kiu oni devus fari la ordonon mortigi siajn najbarojn. Ŝi esperis, kiam alvenos la ordono "Demetu viajn armilojn," ke ĝi estos farata en Esperanto, la lingvo de l' frateco kaj l' espero.

Grava kurso estos komencita, la 2an de Oktobro, en la "City of London College," White-street, E.C. La instruisto estos S-ro. P. D. Hugon, kaj la kurso okazos ĉiumarde dum la sezono. Por plenaj sciigoj oni sin turnu al la sekretario de la kolegio.

Ni povas raporti grandan antaŭenpaŝon. La "London County Council" en kunsido, post vireca diskutado, decidis akcepti Esperanton. En la vintro, ĉe tri el ĝiaj lernejoj, nia kara lingvo estos instruata.

Rilate la vesperkunvenon je la 5a de Oktobro, jam anoncitan, ni rimarkigas al legantoj, ke la prezo de l' biletoj estas 1s. 6p., kalkulante refreŝigaĵojn. Estas necese, pro la negrandeco de la salono, limigi la nombron de l' biletoj je 150, por kiuj oni povas sendi mendojn *nur* per anoj de l' klubo. La programo enhavos dancadon, kaj kantojn esperantajn kaj anglajn.

Garden City.—Ĉirkaŭ sesdek membroj de la Grupoj de Cambridge, Bedford kaj Londono faris ekskurson je l' invito de l' tiea grupo, al "Gardena Urbo," apud Letchworth. S-ro. Ebenezer Howard akceptis la vizitantojn per parolado, dirante, ke Esperanto kaj la Gardena Urbo estas konstruataj laŭ tre similaj principoj—t.e., la elpensintoj provas konstrui ion regule ne hazarde, kaj kun la celo eviti la erarojn de l' pasinteco. Oni poste, sub la konduko de S-ro. Rogers, promenadis tra la bieno. Post temânĝo okazis paroladoj de S-ro. P. D. Hugon, D-ro. Cunningham kaj Kol. Pollen. Ĉiuj vizitantoj estis tre impresataj de la grandaj progresoj jam faritaj por efektivigi la grandan ideon de S-ro. Howard.

Blackpool.—Pro la agado de Esperantistoj en Blackpool, la Eduka Komisio tie decidis starigi kurson da lecionaj pri Esperanto en la venonta vintro. Oni elektis S-ron. G. R. Mills, estron de unu el la lernejoj de la komisio, kiel instruiston. Esperantistoj vizitantaj Blackpool povas sin turni al S-ro. W. Riley, sekretario de la tiea kurso (Ruskin Cottage, Wellington-road), kiu plezure konatigus ilin kun la kamaradoj en tiu urbo.

St. Helens.—S-ro. A. Griffin, Diplomito de nia Asocio, faris paroladon, je la 25a de Julio, antaŭ la

CHRONICLE.

London.—On July 20 the London Esperanto Club was honoured by a visit from the Baroness von Suttner and Miss Pratt. Mr. Lambert and Mr. G. L. Browne, who welcomed them in the name of the club, said that in many ways the Esperantists and those who promoted peace had a common aim, their efforts being directed to the attainment of universal brotherhood and international good-will. All Esperantists followed with interest the efforts being made for a reduction of armaments. Baroness Von Suttner in reply emphasized her own need of such a language as Esperanto when visiting nations with whose language she was not well acquainted, and instanced the troubles now occurring in her own country, where Austrians and Hungarians were quarrelling as to the language in which should be given the command to kill their fellow-creatures. She hoped that when the order, was given to "lay down your arms" and love each other, it would be given in Esperanto, the language of fraternity and hope.

An important course will be commenced on October 2 at the City of London College, White-street, E.C. The instructor will be Mr. P. D. Hugon, and the class will be held each Tuesday during the session. For full information apply to the secretary of the college.

We are able to report a considerable step forward. The London County Council at a meeting, after a lively discussion, decided to take up Esperanto. In the winter our language will be taught at three of its schools.

Referring to the soirée which has been announced for October 5, we would remind readers that the price of the tickets is 1s. 6d., including refreshments. It will be necessary, on account of the size of the hall, to limit the number of tickets to 150, for which applications should be made *only* through members of the club. The programme will include dancing and songs in Esperanto and English.

Garden City.—On August 28 some sixty members of the Cambridge, Bedford and London groups visited the Garden City, Letchworth, at the invitation of the local group. Mr. Ebenezer Howard welcomed the visitors by a speech in which he said that Esperanto and the Garden City are being built on closely similar principles, i.e., the originators are trying to construct something by rule, not haphazardly, and with the object of avoiding the errors of the past. Afterwards, conducted by Mr. Rogers, the visitors went over the estate. Tea followed, with speeches by Mr. P. D. Hugon, Dr. Cunningham and Colonel Pollen. All the visitors were much impressed by the great progress already made in the materialising of Mr. Howard's great idea.

Blackpool.—In consequence of the activities of Blackpool Esperantists the educational authority of the town has decided to hold a class for the teaching of Esperanto in the coming winter. Mr. G. R. Mills, headmaster of one of the council's schools, has been appointed teacher. Esperantists visiting Blackpool may communicate with Mr. W. Riley, the secretary of the class there (Ruskin Cottage, Wellington-road), who would be pleased to put them in touch with Esperantists in that town.

St. Helens.—Mr. A. Griffin, Diplomé of the Association, gave an address on July 25, before the

anoj de la "St. Helens Shorthand Writers' Association," en la Tehnika Lernejo, kaj klarigis la kialon, la celon kaj la gramatikan simplecon de la lingvo. La parolado, ofte aplaudita, kreis multan intereson, kaj kiel sekvon S-ro. Griffin esperas fondi novan kaj fortikan grupon en la venonta vintro.

Heywood—La nova grupo en ĉi tiu urbo faras progresojn kaj ĵus aliĝis alla B.E.A. Pastro S. L. Britton plezure donos sciigojn pri kursoj kaj estos feliĉa enskribi novajn anojn.

Grimsby—La Edukada Komitato de tiu ĉi urbo akceptis nian lingvon kaj faras anoncon en la loka ĵurnalo pri pagota instruisto de la lingvo. Ni gratulas la grupon pri l' bonega rezultato de ilia laboro. Estas tre kuraĝige rimarki kiel nepre Esperanto favore impresas la estrarojn de la urboj. Jam ni varbis la simpation kaj subtenon de la Edukaj Komisioj en Londono, Keighley, Aberdeen kaj Grimsby. Kiu sekvos?

Leeds—La 4an de Aŭgusto okazis tre interesa ekskurso al "Roundhay Park." Pli ol 25 Esperantistoj, el Leeds, Bradford, Pudsey, Goole, Wakefield kaj aliaj proksimaj urboj, partoprenis. Oni multe ĝuis la festenon, la kantojn, "La Vojo," "Sur la Fortikaĵoj," la deklamojn, "Sub la Verda Standardo," "La Domo Konstruita de Jak," k.t.p., kaj la paroladojn de ĉiuj partoprenantoj. S-ro. J. A. Woodhead, la Leeds'a prezidanto, parolis pri la utileco de tiuj ĉi necesaj kunvenoj por la propagando kaj parola ekzercado. S-ro. T. Hoskison sekvis, pri la eble estonta Tutmonda Kongreso en Leeds. S-ro. F. L. G. Marechal ĉarmis la aŭdantaron per sia lerta parolado pri la plej gravaj devoj de ĉiuj Esperantistoj kaj aliaj. S-ro. Parker, sekretario de la Goole'a Societo, parolis pri la neceseco ekzercadi sin en la parolado de la lingvo ĉiukaze. Ankaŭ S-ro. Thistlethwaite, el Wakefield, donis ŝatindan paroladon, dirante ke li senĉese laboris por varbi novajn Esperantistojn en tiu urbo. La alestantoj poste akceptis inviton de S-ro Stancliffe viziti la "Centran Hejmon" (domo, kie loĝas la malriĉaj infanoj, pri kiuj la gepatroj ne povas zorgi), unu el la "disaj hejmoj," fonditaj de la loka urbestro.

Hull kaj Coole—Tre plezura kaj interesa kunveno inter la anoj de la suprediritaj grupoj okazis, sabaton, la 28an de Julio. Ili renkontiĝis en Brough kaj poste vagadis, parolante ne tre malofte per la kara lingvo, al Brantingham'a valetoj kaj tie vespermanĝis. Ĉiuj ĉeestantoj multe ĝuis la ekskurseton kaj la dua estas kun plezuregaj antaŭsentoj atendata.

Dover—La jarkunveno okazis la 19an de Julio, kiam la sekretario-kasisto, S-ro. W. Chitty, povis eldoni tre kontentigan raporton pri la laboro de la pasinta jaro kaj la sumon restantan en kaso oni decidis dediĉi al la propagando. Oni citis plezure kaj fiere, ke Dovero havis, post la Bulonja Kongreso, la honoron akcepti D-ron. Zamenhof kaj multajn kongresanojn. Oni ankaŭ aludis al la ekzameno de la Londona Komerca Ĉambro, en kiu 12 grupanoj partoprenis. S-ro. Raggett bonkore oferis sumon de du gineoj por esti dividata kiel premioj inter la gelernantoj post la vintraj kursoj. La kunsido finiĝis per dankesprimoj al S-ro. Maeers, redaktoro de *Dover Times*, pro liaj artikoloj ĉiusemajnaj pri Esperanto, kaj ankati al la sekretario.

members of the St. Helens Shorthand Writers Association, at the Technical School, and explained the reason, the aims and the grammatical simplicity of the language. The lecture, frequently applauded, created great interest, and as a consequence Mr. Griffin hopes to found a new and robust group during the coming winter.

Heywood—The new group in this town is making progress and has just affiliated with the B.E.A. The Rev. S. L. Britton will be pleased to give information about classes, and will be happy to inscribe new members.

Grimsby—The Education Committee of this town has accepted our language and advertises in the local journal for a professional teacher of the language. We congratulate the group there on the excellent result of their labours. It is encouraging to notice how certainly Esperanto is favourably impressing the authorities of the towns. Already we have enlisted the sympathy and support of the Educational Boards in London, Aberdeen, Keighley and Grimsby. Who will be the next?

Leeds—An interesting excursion was made to Roundhay Park on August 4, when over twenty-five persons from Leeds, Bradford, Pudsey, Goole, Wakefield and other near towns came together. The outing was much enjoyed, as were also the songs, recitations and speeches kindly given by many of those present. Mr. J. A. Woodhead, President of the Leeds Group, spoke of the benefit of these needful meetings for the purpose of propaganda and speaking Esperanto. Mr. T. Hoskison, Vice-President, followed, on the possibility of the Universal Congress eventually being held in Leeds. Professor F. L. G. Maréchal charmed the audience by his clever speech about the serious duties of all Esperantists and others. The Goole secretary, Mr. Parker, remarked on the necessity to practise the spoken language on all occasions, and Mr. Thistlethwaite, of Wakefield, gave an able speech in which he stated that he worked continually to enlist new friends to the cause. Afterwards on the invitation of Mr. R. Stancliffe a visit was made to the "Central Home" for poor children, erected under the Scattered Homes Scheme of the City Council.

Hull and Coole—A very pleasant and interesting meeting between the members of the above-mentioned groups took place on Saturday, July 28. They met at Brough, and afterwards rambled to Brantingham Dale, where tea was enjoyed, Esperanto being spoken not *very* seldom. All present enjoyed the little outing, and the second is awaited with pleasant anticipations.

Dover—The annual meeting was held on July 19, when the secretary-treasurer was able to give a good report of the year just ended. The finances were thoroughly satisfactory, and a good balance in hand was voted for propaganda. The part taken by Dover in receiving Dr. Zamenhof and other Congressists was mentioned with pride and pleasure, and also the fact that Dover could send twelve students for the London Chamber of Commerce Examination. An offer of £2 2s. for prizes to students in the next winter courses was thankfully accepted from G. F. Raggett, Esq. Votes of thanks were accorded to Mr. Maeers, editor of *The Dover Times*, for his series of articles on Esperanto appearing regularly each week in the said paper, and to the secretary.

Tutmonda Ligo por Kristana Celado.—La unuan de Aŭgusto okazis dum la tria tutmonda kongreso de la Ligo por Kristana Celado, en Genevo, oficiala kunveno por Esperanto; inter la ĉeestantoj troviĝis reprezentantoj el 17 diversaj landoj, preskaŭ el ĉiuj Eŭropaj landoj, el Nordameriko, Japanujo, Marshall Insuloj, Nova Zelando. Post entuziasmigaj raportoj de s-roj Rev. Horace Dutton, sekretario de la junula ligo en Eŭropo (angle), Ed. Privat, ĝenerala sekretario de la Dua Universala Esperanta Kongreso (france), kaj Fr. Schneeberger, prezidanto de la Svisa Esperanta Societo (germane), la kunveno unuanime akceptis "Decidon," kiu proponis al ĝi s-ro Pastro Dro. Clark el Nordameriko, la fondinto kaj prezidanto de la Tutmonda Ligo por Kristana Celado, nome:

"La reprezentantoj de la Ligo tutmonda por Kristana Celado el multaj landoj, kiuj interesas sin pri la propagando de la lingvo internacia Esperanto kaj kiuj estas konvinkataj ke ĝia disvastigado helpegos la universalan kristanan fratecon kaj progresigos tra la mondo la regnon de Kristo, rekomendas la ellernon de Esperanto al siaj gefratoj en ĉiuj landoj kaj petas la estrarojn kaj kondukantojn de ĉiuj naciaj unuigoj konsili kaj iniciati la akiron de tiu ĉi nova ligilo, kiu kunigas niajn korojn en amo kristana."

La Tutmonda Ligo por Kristana Celado havas preskaŭ 70,000 grupojn lokajn kun pli ol 4 milionoj da anoj; tial la decido estas gravega sukceso de Esperanto.

Francujo.—Lundon, la 23an de Julio, Leŭtenanto Bayol, instruisto ĉe la speciala militista lernejo, St. Cyr, faris al la militlernantoj paroladon pri Esperanto, kaj ĝiaj aplikado dum militiro. Antaŭ la parolado Generalo Marcot, komandanta la lernejon, instigis la oficirojn al Esperanto. Li diris, "Esperanto ŝajnas al mi afero, kies estonteco estas granda!" En alia militista lernejo "Politeknika" ekzistas esperantista grupo organizita de l' militlernantoj. Multe da oficiroj francaj estas Esperantistoj, inter ili: Generaloj Baillond, Girardel, Debatisse, Gillet, de Witte, Sébert kaj Guillet.

Nov-Zelando.—Ni plezure raportas, ke en Invercargill, estas fondita nova klubo titolita "Southland Esperanto Club." En kunsido okazinta la 1an de Junio, oni elektis la jenan oficistaron:—Prezidanto, S-ro. R. McKinnon; vic-prezidantoj, S-roj. J. D. Pearce, M.A., J. Hendry, B.A., F. W. Bicknell kaj D-roj. Hogg kaj Torrance; hon. sekretario kaj kasisto, S-ro. E. Webber. La anaro kunsidas por lernado kaj diskutado ĉiun alternan vendredon je 7.30 vespere, en la "High School." Ni kore bonvenigas la novnaskiton en niajn vicojn kaj deziras por ĝi datran progresadon en la Afero al kiu ĝi ekdonas sian fervoran laboron. S-ro. Cedric F. White, entuziasmiga amiko en Christchurch, skribas:—"Auckland (New Zealand Esperanto Society) revivas post kelkmonata dormo, kaj la Afero tie ŝajne kreskas. La klubo en Christchurch havas ĉirkaŭ 105 membrojn, kiuj loĝas en ĉiu parto de Nov-Zelando. Post la fondo de nia klubo, Dunedin ankaŭ vekiĝis, kaj oni tie fondis klubon da ĉirkaŭ 30 anoj."

Aŭstralio.—El Melbourne, S-ro. J. Booth skribas:—"Mi faris la jenajn paroladojn: La 11an de Majo en la 'Trades Hall,' la 15an de Majo en la 'Socialist Party Hall,' kaj la 21an de Majo en Coburg (ĉirkaŭurbo de Melbourne). Ĉiuj estis sukcesaj kaj, entute, ĉirkaŭ 300 personojn aŭskultis la paroladojn, multaj el kiuj

varbiĝis kiel aligantojn. La *Review of Reviews for Australia* daŭrigas la presadon de sciigoj pri la Esperanta movado kaj ankaŭ ĉiam akceptas la eltiraĵojn pri la lingvo senditajn de mi. Malrapide, tamen certe, ni antaŭeniradas."

Hindujo.—Kunsido de tiuj interesitaj pri la internacia lingvo okazis la 7an de Julio en la ĉambroj de l' "Asiatic Society of Bengal," kiam oni decidis starigi la Esperantistan Societon de Hindujo. Komitato estis nomata por prepari la regulojn kaj oni elektis S-rojn. C. S. Middlemiss kaj G. E. Pilgrim por reprezenti la societon en la Geneva Kongreso. La prezidanto estas S-ro. J. C. Branson, F.C.S. vic-prezidanto, Kolonelo D. C. Phillott, I.A.; hon. sekretario, S-ro. G. T. W. Olver; hon. bibliotekisto, S-ro. A. T. Simper. La membraro konsistas el Eŭropanoj, Hindoj en ĉiuj partoj de Hindujo, Celonanoj kaj Burmanoj, ne nur en britaj provincoj, sed ankaŭ en la sendependaj ŝtatoj. S-ro. A. T. Simper kondukas kursojn en Calcutta ĉiusemajne kaj invitas ĉiujn interesatajn. La utileco de tiu ĉi societo fondita por kunigi la apartigitajn studentojn de la lingvo en Hindujo estas tiom evidenta, ke ni kore sendas al niaj agemaj amikoj en tiuj malproksimaj landoj niajn plej sincerajn bondezirojn je ĉiam kreskanta populareco. La oficejo estas en 144, Dhurruntollah-street, Calcutta.

FRENCH ESPERANTISTS AT FOLKESTONE.

Wednesday Night, August 15.

Folkestone was invaded to-day by French men and women. This morning there arrived at the pier the steamer *Pas de Calais*, having on board 800 residents of Calais and vicinity, the major portion of whom were Esperantists.

These visitors had been invited by the Folkestone Esperanto group, who, in the matter of entertaining their guests, are receiving the assistance of the Dover Esperantists.

The Mayor of Folkestone welcomed the visitors, and Karl Kaps' band greeted them with "The Marseillaise." Cheers were exchanged, and then came the disembarkation. The Mayor took the principal visitors to the Harbour-master's office, where he offered them, in the French language, a cordial welcome.

Programmes printed in Esperanto told the visitors how best to spend the day, and enumerated the amusements of Folkestone. Very soon there was to be heard on the pier a chattering almost too peculiar for description. It proceeded from a body of Englishmen and Frenchmen, who were introducing themselves, neither understanding the others' natural language, but still conversing freely in Esperanto.

None of the many *entente cordiale* excursions which have come to the town have put visitors and hosts on such a friendly footing. The new language having been extensively taken up in Folkestone, Frenchmen were soon made to feel at home.

The majority of the guests spent the day visiting Hythe and Shorncliffe Volunteer Camp, as well as sitting in the sunshine on the Leas, listening to the band. Some went to Dover. A few made an excursion to Canterbury. All returned by the *Pas de Calais* at five in the afternoon.—From "The Daily News."

LIBRARO KAJ GAZETARO.

"Don Juan" de Molière, tradukita de S-ro. E. Boirac, *Rektoro de la Dijona Universitato*.—Tiu ĉi libreto donas pluan ekzemplon (se eĉ tia ekzemplo estas necesa) de la lerteco de sia bonekonata aŭtoro, kiel unu el niaj instruituloj Esperantistaj. La rakonto enhavas multajn rimarkindajn karakterajn nuancojn, kaj rememorigas al ni la scenon muzike prezentitan per la genio de Mozarto. Ni rimarkas ankaŭ la oftan uzon de la "ci," kiun la tiutempa franca modo certe pravigas, tial ĉar la ekzemploj de ĝia uzado en Esperanto nur rilatas ĝian nuntempan alprenadon, kaj por konservi la spiriton de la tempoj pasintaj, ŝajnas ke tia uzo estas vere provigebla. Kelkaj aliaj punktoj en la verkado ankaŭ estas notindaj. En la kvara akto la iom ofta uzado de "mal" por maligi la radiksignifon estas bedaŭrinda, ĉar ĝia ripetado emas al la difektado de frazoj kiam alia vorto preciziga estas uzebla. La mirinda fleksebleco de la lingvo vidiĝas per la diversaj interparoladoj inter la kamparaninoj, Don Juan kaj lia servisto, kaj Don Juan kaj lia patro, kaj la tradukinto estas tre gratulinda pro sia lerteco, kiu preskaŭ egaligas lian verkon al la originalo. Ni estas certaj, ke la Esperantista legantaro ĝuados tradukaĵojn de atestimataj verkoj, dum ili povos konatiĝi kun ili per spertuloj.—D. H. L.

"Horacio," de Lord Macaulay. — Nia tre konata rimmajstro S-ro. Clarence Bicknell kun sia senlaca fruktodonemo, kiel Esperantiganto, eldonis tre lertan tradukon de tiu ĉi ekscitiga, batalspiranta poemeto de Macaulay, tiel konvena por la temo, kiun ĝi pritraktas. Ŝajnas al ni, ke li tre sukcesplene venkis la malfacilaĵojn pri la rimo, sed pri la ritmo ni bedaŭras opinii, ke la malsameco inter tiu de l'aŭtoro kaj de la tradukinto estas grava. De la mallongaj sessilabaj versoj de la strofoj dependas grandaparte la spirito de la versaĵo, kaj ia ŝanĝo ne povas ne malhelpi la fluan paŝadon de la originalo. Alie ni gratulas la verkinton pri la fideleco de lia laŭvorta tradukado, kiun li konservas de la komenco ĝis la fino. Kelke da eraretoj, kiel sendinto anstataŭ sendito, sia anstataŭ lia, kaj similaj estas facile korekteblaj per folieto enmetota en ĉiujn nevenditajn ekzemplerojn.—D. H. L.

Esperanto, the Why and the What, a new propaganda pamphlet by our Secretary, Mr. Harald Clegg. It is written in a light and attractive style, and, though small, explains clearly the need for an international language, and the character and scope of Esperanto, mentioning all essential points of the grammar. The cover, artistically designed and printed, serves as a useful advertisement of our Association and journal. Price, very low, as per book list (Propaganda).

Supplement to English-Esperanto Dictionary, by P. D. Hugon.—Those of our readers who do not possess or are unable to read the latest Dictionaries, such as *Wörterbuch Esperanto-Deutsch*, will find this little book a useful addition to their libraries. All the Esperanto root-words therein, except those specially marked, are already in use by good authors, and most appear in the official dictionaries. Beginners, however, should be careful to confine themselves as much as possible to the roots in the *Universala Vortaro*,

and especially, in using a word with the termination "cio," to be quite sure that they understand its exact meaning.

Graduated Exercises in Esperanto, by A. Motteau. —This is a new edition, revised and brought up to date, of the well-known "Thirty-six Exercises" of our late co-worker. It is now issued at the low price of 6d. net, and we are sure will be found very useful during the coming winter in the numerous classes now being arranged for in Continuation Schools, clubs and groups. At the beginning of the book there is a Synopsis of the Grammar, then the illustrative exercises, followed by a key.

Series XXVI. of Dr. Zamenhof's Adresaro is now ready. It contains the names and addresses of all Esperantists registered from January 1 to December 31, 1905. The book can be obtained from the B.E.A., price 6d., post free. We take the opportunity of pointing out that the annual lists by no means represent the total number of new adepts; they should do so, but we regret to say that far too many Esperantists either disregard or are unaware of Dr. Zamenhof's desire that all should register themselves.

"THE WHOLE OF ESPERANTO AND THE MEANS OF LEARNING IT BY READING A SHORT STORY."

For One Penny.

The above is the title of a new form of the famous Ĉefeĉ keys. They consist of the ordinary keys (with the vocabulary much enlarged), together with twelve pages of a short story and notes, but printed on thicker paper with broader margin. As the ordinary keys were sold, and are still sold, below cost price, it was impossible to allow any discount to the trade, and consequently *dealers* could not be expected to push them. In order, therefore, to meet the demands of the trade and to find a wider public for the keys, as also to enable the author to bring out the keys in other languages, he has brought out this larger edition, which allows of a substantial profit to the dealer. The ordinary five-gramme keys will still also be sold as usual.

The keys are packed in fancy cardboard boxes, forming an attractive object on a bookshop counter, and containing 100 keys each, so that they can be easily taken out one at a time by the passing public. Suitable window placards are given free with each box of keys. The English edition is now ready, and will be followed by the various foreign ones in due course. Price 1d. each, or, packed in fancy boxes, containing 100 keys, 5s. 6d., post free, from the author, Sinjoro E. Ĉefeĉ, 45, Christchurch-road, Streatham-hill, London, S.W.

Two years ago we had very little propaganda literature to attract outsiders; now these keys form the best means of interesting people in our language—namely, that of enabling them to give it a practical test. We *specially recommend* and appeal to every Esperantist to give, as an experiment, one of the fancy boxes containing 100 keys to his local bookseller or newspaper dealer, or to some street hawker, either as a present or at half-price or the full price of 5s. 6d., which latter figure even leaves a margin of 2s. 10d. profit to the dealer.

S. N.

A Grammar and Commentary on the International Language, Esperanto. By Major-General George Cox, B.A. (Cambridge). Price 2s. 6d.

This book of 348 pages may, at first sight, appear a bulky volume as a manual of instruction for such a simple and logical language as Esperanto, but we think it will prove a very useful help to English-speaking people, whether they be instructors teaching Esperanto or learners teaching themselves. The difficulty experienced by some is not in Esperanto itself, but in a want of knowledge of the grammar of their native tongue, which they may have forgotten, or possibly have only been perfunctorily taught. A purely Esperanto instruction book does not enter into general grammatical questions for the simple reason that Esperanto has no grammar beyond the sixteen short rules, which can be learnt in half an hour. The author, therefore, in Part I. shows, in a short syntax, how the grammar of the English language can be applied to Esperanto by various examples in both languages. He also goes thoroughly into the pronunciation of all letters pronounced differently to those in English, and by a list of over 100 words shows the exact pronunciation, as near as it can be given, of various combinations of letters, marking also the position of the tonic accents. This list forms a good lesson in pronunciation. Part I. also, under the heading of "Foreign Words," shows how initial, medial, or terminal letters or syllables in English words are usually written in Esperanto, thus enabling the student not only to form so-called foreign words for himself, but also showing him the change from English spelling of many common words which are a near approach to English in formation. In this part, interrogation, negation, affirmation, the use of the accusative, punctuation, capital letters, and the order of words are fully dealt with and explained by numerous examples.

Part II. gives the sixteen rules of the language in English and Esperanto as written by Dr. Zamenhof himself, followed by a full commentary on all the parts of speech with many examples. In the commentary on the verb (in addition to explanations of the tenses, moods, and participles) we find the use of various common Esperanto verbs explained, such as *devi, koni, scii, lasi, povi*, &c., as also the common English verbs "do" and "get." Lists of adverbs, prepositions, and conjunctions, with examples of them, are also given, as also a thorough and exhaustive explanation of the use of the correlative words, with numerous examples. Part II. finishes with remarks on the suffixes and prefixes.

In Part III. appears a series of exercises on the parts of speech, suffixes and prefixes, concluding with exercises on similar words, showing their various meanings.

Part IV. comprises phrases, conversation, and correspondence.

Part V. gives a list of primary Esperanto words, as also a useful alphabetical list of over 800 English adverbs, conjunctions, prepositions, and common expressions, with their Esperanto equivalents.

The author in his preface, after mentioning that various primers, &c., can be bought for a few pence, states that his commentary "is compiled for the use of those who wish to go deeper into this delightful, logical, flexible, and sonorous language, and who

wish to write and speak it, not merely sufficiently well so as to be understood, but to write and speak it in good style."

Internacia Sciencia Revuo (Majo). — Enhavo: — "Notoj pri Dezerto," el kurso de Profesoro Jean Massart, tradukita de J. Verbanck. Tiuj ĉi notoj priskribas la tropikan dezerton, Saharo, kaj ankaŭ la dezertojn de la polusaj regionoj; "Rolo de vivaj estaĵoj en la ĝenerala fiziologio de l'tero," de Profesoro Massart, esperantigita de D-ro. Lervin; "La Karn-mangantaj en Svedujo de J. Peelman, tradukita esperante de D-ro. Vallienne; "Riĉaĵo sur la bordoj de Rio dos Sinos" (Rivero de l'sonorilo) de D-ro. J. Rick, tradukita de R. F. G.; "Rolo de Heredeco," originale verkita de N. Kabanov, artikolo pri kronikaj nefritoj; "La migrado de Lemingoj," de H. de Varigny, esperantigita de D-ro. Vallienne. La lemingoj (angle lemmings) estas speco de rato, kiuj troviĝas en Skandinavujo; sub la rubriko "Analizoj, Notoj, Informoj," ni trovas "Altiriĝo de bestoj al la lumo," de D-ro. L. Laloy; "La denseco de la loĝantaro," de Hokobo; "La plena grava afero por junulo," de Arthur Gray; "La metoda masaĝo en la kuracado de la neŭritoj kaj polineŭritoj," traduko de D-ro. Vallienne; "Neŭrastenio," de Hokobo; "Cassia Beareana; sanigilo kontra la febro hemato-glo-binuria," tradukito de D-ro. M. Boubier; "La Segilfiŝoj," de D-ro. Pellegrin, k.t.p. La numero finiĝal per interesa artikolo de S-ro. Leo Belmont pri transitivaj, netransitivaj kaj refleksivaj verboj, kaj la uzo de la sufiksoj—*igi* kaj *iĝi*. (Junio). — Enhavo: — Daŭrigo kaj fino de "Rolo de vivaj estaĵoj en la ĝenerala fiziologio de la tero," de S-ro. Meunier, esperantigita de D-ro. Servin; "Impresoj el vojaĝo," en Alĝero, de L. Moreau, tradukita de Dezertulo; "'s Gravenhago kiel tutmonda ĉefurbo," de P. H. Eijkman, esperantigita de H. J. Bulthuis, sekretario de la Esp. Klubo en 's Gravenhago; "Temperaturo kaj energio de la Suno," de P. Corret. Sub la rubriko de "Analizoj, Notoj, Informoj," troviĝas "Radioboj," tradukita de N. Kabanov; "Influo de l' veturo sur homon," ankaŭ tradukita de Kabanov; "Kuracado de neŭrastenio," de Hokobo; "Nova kuraca metodo" por diversaj artikmalsanoj, de O. L. Daŭrigo kaj fino de la tre interesa artikolo pri *-igi-* kaj *-iĝi*, verkita de Leo Belmont. Tiun ĉi artikolon ni forte atentigis al nia legantaro, ĉar ĝi estas inda je zorga studado. — G. C.

Tra la Mondo (Julio). — Enhavo: — Artikolo de Odilino Prudent pri la tricentjara festo de la glora poeto Pierre Corneille, naskita en Rouen la 6an de Junio, 1606a; "Ekzekutoj en Varsovio," de Kabe (Polujo); "Morto de Henrik Ibsen," de Nils Okland (Norvegujo); "Esperanto kaj Pacifismo," de S-ro. Elie Ducommun, el Genevo. Sub la rubriko "Sportoj" sin trovas "La Internacia Kurado de Aŭtomobiloj," Grand Premio de l' A. C. F., kun kvar ilustraĵoj, de L. de Guesnet. "La Nova Organizado de la Holanda Armeo," de Eks-Leŭtenanto J. H. Salomon, kun ilustraĵo de la fideleca ĵuro; "Ĉirkaŭ la Kongreso," kun ilustraĵo de la kongresa oficejo en Genevo, de A. Montrosier; "Esperantistaj Festoj," elleteroj de S-roj. J. Weber kaj Karlo Steier; "Lastaj Sciigoj pri Esperanto en U.S. de Ameriko" montras, ke la lingvo multe progresadas en tiu lando, precipe en la Harvarda Universitato, la Ŝtata Universitato de Ohio, kaj en la Universitato de Suda Kalifornio. Sub la rubriko "Milito kaj Paco," oni trovas artikolon pri la "graveco de l' Esperanto lernado por la militistoj."

Tiu ĉi artikolo, verkita de oficiro, citas leterojn de Generalo Baillond kaj L-to. Kolonelo Ballander, ankaŭ du artikolojn verkitaĵn S-ro. Cart por la ĵurnalo, *La France Militaire*; Historieto kaj mallonga priskribo pri la urbo La Rochelle, la scenejo por multaj gloraj militagoj, de Sam. Meyer, kune kun tri bonaj ilustraĵoj de la urbo kaj haveno; "Mzab'o-Ghardaia," kun du ilustraĵoj, verkitaj de Leŭtenanto Lesne (Alĝerio); priskribo pri Aix-les-Bains, kun naŭ precipe bonaj ilustraĵoj, verkitaj de D-ro. Coze. La seria fabelo, "La Torento el Saŭmo," originalo de S-ro. D. Lesueur, esperantigita de S-rino. Johanino Flourens.—G. C.

Lingvo Internacia (15a de Junio).—Enhavo:—"Rido," de Leonid Andrejev, tradukita de Vs. Lojko. Sub la rubriko "Miksaĵoj," troviĝas "Originala veto," "Internacia Kongreso de la Ĉefurboj," "Francaj Profesoroj en Anglujo," "Interŝanĝoj de Profesoroj," "Internacia Kongreso de Minlaboristoj," "Internacia Kongreso de Medicinistoj kontraŭ Milito en 1907," "Mortoj de Henrik Ibsen kaj Hartmann," "Nova Gvidbalono," "Inaŭguracio de la Simplona Tunelo." Sub la rubriko de "Tra la Mondo Esperantista," la sciigo estas pli plena, ol ordinare, ĉar ĝi montras ne nur la disvastigadon de Esperanto tra ĉiu lando en Eŭropo, sed ankaŭ tra Nord kaj Sud-Ameriko, kaj tra Sud-Afriko, Aŭstralio kaj Nov-Zelando. La Germanlingva Esperantista Societo ankaŭ ŝajne faras grandan progresadon. La gazeto finiĝas per artikolo pri "Versfarado kaj Esperanto," de S-rino. E. Abeille, responde al tiuj de S-ro. Vallienne, kiuj aperis en la martaj numeroj. La numero de la 1a de Junio enhavas:—"Hazardo en la Eltrovoj," de D-ro. Cabanés, tradukita de D-ro. Philippet, interesa artikolo pri la elpensoj de la "malluma kamero," "la universala gravitado," de Newton, "la egaltempo de la pendolaj osciladoj," "la potenco de la vapor," k.t.p., k.t.p., kiuj estas eltrovitaj, pli-malpli hazarde; "Cikadino kaj Formikino," versaĵo de A. Grabowski; "La Unuiĝo Posta Universala," de Marcel Finot; "Fabelo," de G. Sand, tradukita de P. Sarpy; "La Tasko de la Geneva Kongreso," artikolo de Paul Fruictier; en la aldono, "La Reviviĝinta Kanto," tradukita de W. Erdmann, finiĝas.—G. C.

La Suno Hispana (Julio).—Enhavo:—La gazeto komencas per la jena letero de D-ro. Zamenhof al S-ro. R. Codorniu, prezidanto de la Hispana Societo:

Varsovio, Junio 2, 1906.

KARA SINJORO,—Okaze de la edziĝo de La Reĝa Moŝto mi sendas al la Hispana Societo Esperantista mian koran gratulon. Vivu la Gereĝoj! por la bono kaj feliĉo de via lando.

ZAMENHOFF.

Versaĵo "Senpatrina Infano," de V. Inglada; "Malnovaj Rakontaj," esperantigita de E. Cano; "Rakonto," tradukita de A. L. Villanueva.—G. C.

La Alĝeria Stelo (Julio).—Enhavo:—"Kal-anusa" (antikva legendo), estas daŭrigata; "Kelkaj Trojanaj Kutimoj aŭ Superstiĉoj," finiĝas.

Juna Esperantisto.—Enhavo:—Daŭrigo de "la Gasto," duakta komedieto, originale verkita de S-ino. M. Valhene; "La kruro de kukido," amuza anekdoto

de M. Mailliet; "Lud-ŝarado" (solvo "ĉirkaŭmano") de M. H. N.; "Sinjoro Vento kaj Sinjorino Pluvo" (daŭrigo) de Paul de Musset, tradukita de Paul Champion. Amuzaĵoj kun tri ilustraĵoj.—G. C.

La Pola Esperantisto (Julio).—Tiu ĉi estas la unua numero de nova pola gazeto, kaj ni korege deziras por ĝi tutan sukceson. Ĝi enhavas artikolojn, "Ni laboru kaj esperu," de Ing. E. Libanski; "Esperanta Movado," "Fabelo greka," de St. Lazica; "Esperanto kaj Volapük." En tiu ĉi artikolo la aŭtoro komparas la du lingvojn pri la gramatiko kaj vortaro, montrante, ke la esperanta gramatiko estas multfoje pli facila. Li ankaŭ diras, ke la celoj de ambaŭ lingvoj ne estas tute egalaj, pro tio, ke Volapük intencis esti la *sola* lingvo parolata en la tuta mondo. Tiu ĉi artikolo estas daŭrigota. Versaĵo "Kiam do Reĝo iris batali," el poezioj de Maria Konopnicka, tradukita de Leo Belmont.—G. C.

Germana Esperantisto (Julio).—Enhavo:—Sciigoj el germanlingvaj landoj; Die Esperanto-Bewegung im Auslande; "Metodo de Instruado," de D-ro. J. Hanaŭer; nova signo, proponita de la Esperantista Grupo Frankfurt (N.B.—Ni publikigis tiun ĉi korespondadon en nia julia numero); "Ni Varbu la Maristojn," artikolo de René Mesny, profesoro de hidrografio, eksmaroficiro; versaĵo, "La Violeto," de Goethe, esperantigita de Prof. H. Boucon; "Negulino," estas fragmento de traduko de la germana fabelo, "Schneewittchen," eltirita el la baldaŭ aperonta verko, "**Elektitaj Fabeloj de Fratoj Grimm**," tradukitaj el la germana, de Kabe. (Aŭgusto).—Enhavo:—"Esperanto kaj Internaciismo," de J. B. Tiu ĉi artikolo priskribas la progresojn faritajn en Germanujo kaj Aŭstrujo, sed bedaŭras, ke Esperanto en Germanujo ne penetras ĝis nun en la altajn, influemajn aŭ direktantajn klasojn. En la gazeton oni anoncas, ke nova Esperanta gazeto estas eldonita de "Das Echo" de Berlino, sub la nomo de "Echo Esperantista," redaktata de S-ro. H. Brühl. La 1a numero, kvarpaĝa, enhavas interesajn literaturaĵojn, kronikon kaj diversajn bonajn sciigojn por komencantoj, vojaĝantoj, korespondantoj, k.t.p. "Das Echo" estas la unua germano gazeto, kiu estas donacinta sian subtenon al Esperanto en tia efika maniero, kaj ni esperas, ke kelke da niaj anglaj ĵurnaloj sekvos ĝian bonan ekzemplon. La gazeto donas favoran recenzon pri "Julio Cezaro," esperantigita de nia kolego S-ro. D. H. Lambert. "Negulino," el la fabeloj de fratoj Grimm, esperantigita de Kabe, finiĝas en tiu ĉi numero.—G. C.

Lorena Esperantista Ĵurnalo (Julio).—Enhavas:—Artikolon adresitan al la esperantista grupo nancij'a, en kiu S-ro. G. Frécot, kasisto de la grupo, rememorigas la grupanojn kiel progresadis Esperanto en Nancy, dank' al ilia helpo. Li ankaŭ skribas: "Ĉe la Bulonja kongreso, niaj britaj samideanoj laŭte diris, ke laste venintaj al Esperanto, ili esperas preterpasi baldaŭ siajn francajn amikojn! Kredeble ili sukcesos, ĉar, krom iliaj kolonioj, la nombro da grupoj envieigitaj ĉe la Brita Esperantista Asocio kreskas rapidege. Oni scias plie, ke la Londona Komerca Ĉambro oficiale fondis esperantajn kursojn kaj ekzamenojn. En ĉiuj senescepte anglaj kolonioj naskiĝas aŭ floras nun grupoj esperantistoj."—G. C.

Espero Katolika (Junio).—Enhavo:—"Letero al la Lingva Komitato," pri la literoj supersignitaj, de Em. Peltier; "Specimeno de Esperanto kun Alfabeto Senakcenta"; "Religia Movado en Aŭstrio, Anglujo kaj Francujo, de P-ro. A. Dombrovski; mirinda aventuro okazinta al la monujo de S-ro. Boulard, el "Lisez-moi ça!" de Pierre l'Ermite; "Paĝo de la Gelegantoj"; "La Lasta Abenceraĝo de Chateaubriand" (sekvo), tradukis Eleda kaj Vinko; "En Esperantujo," Revuo de la Revuoj Esperantistaj.—G. C.

Artikoloj, Leteroj, k.c., aperis en la jenaj ĵurnaloj: *Christian Endeavour World* (lecioj pri Esperanto, de Prof. Amos R. Wells); *Otago Witness*, Novzelando, Majo 2 (ekzercoj); *Truth*, Novzelando, Majo 5, 12, 19 kaj 26 (lecioj); *Commonwealth*, Aŭstralio, Junio 2; *Norwood Press*, ĉiusemajne; *Il Cittadino Italiano*, Junio 16 (longa artikolo pri la progreso de Esperanto en Ameriko kaj Sicilio); *Sunday Observer*, Brisbane, Aŭstralio (daŭrigo ĉiusemajna de la bonegaj "Notoj" de S-ro. "Esperance"); *Central Christian Endeavour*, Julio (fino de lecionoj, de H. Clegg); *The Monist*, Chicago, Julio; *Los Angeles Sunday Times* (bonega serio da lecionoj, de S-ro. J. M. Dixon, komenciĝis la 1an de Julio); *Y.M.C.A. Monthly Journal*, Aŭgusto (artikolo de J. M. Dow); *The Lind Gazette*, July 17 (redakeia artikolo); *The Cholmeleian* (artikolo de G. Mercer Hollis); *Isle of Wight Guardian* (ĉiusemajna daŭrigo de l' gravaj artikoloj de Ad. Schafer), k.t.p.

Nia amiko, S-ro. FRITZ SCHUCK, el Brunsvigo, kuraĝigita de la sukceso de sia multe ŝatata **Albumo de Konataj Esperantistoj**, intencas daŭrigi tiun laboron, eldonante kvarpaĝan folieton, "La Albumo." La abonpago estos 1ŝ. 6p. ĉiujare. Baldaŭ aperos cirkulero. Li komencos la entreprenon tuj kiam li havos sufiĉe da abonantoj.—E. A. M.

For Propaganda.—We dare say that our readers will have noticed that our June number is of special interest for propaganda purposes, containing as it

does the very interesting Annual Report of the Association, the "Plena Gramatiko," notice of evening classes, the first instalment of commercial houses using Esperanto, the famous Stephens' Ink circular, &c., besides the usual lists of books for sale and of Esperanto groups. We have been especially asked by one of our readers to mention this for the benefit of those who wish to send a good specimen copy of our paper to their friends.

ANSWERS TO CORRESPONDENTS.

J. C. H. (Bromley).—You are right; **fabriki** means to make, fabricate, manufacture. Hence **fabriko**, an act of manufacture, a make; **fabrikado**, manufacture (process); **fabrikaĵo**, something manufactured, a fabric (sometimes), a product; **fabrikejo**, a factory, mill, works, or manufactory; **fabrikanto**, a manufacturer, a maker.

R. J. McL. (Glasgow).—**New Words in "La Interrompita Kanto"**:—*Perkalo* = percale, cotton goods, printed or plain, and with a linen finish; cambric muslin. *Blago* = blague, bunkum, humbug, gammon. *Fono* = background; *fundo*, bottom, *postaĵo*, or *malantaŭaĵo*, rear, were previously used to express this idea. *Skandanta* = scanning, from *skandi*, to scan, to phrase (in reading or reciting), to scand. *Renklado* = greengage (French *Reine-Claude*, Germ. *Reineclaude*). The three following are not new, appearing in all the later dictionaries: *krado* (in U.V.) = a grating, rail-fence, crossbars, grille; *rezedo* = mignonette, reseda; *verbeno* = verbena, vervain (bot.); *lazura* = azure, sky-blue, see F. K., p. 28, "la lazuran maron." To translate "describe" (verbal), you could use *rakonti pri*, *pritrakti*, *raporti pri*; *priskribi* follows international usage—viz., Fr. *décrire*, Germ. *beschreiben*, Sp. *describir*, &c. *Premegante la manojn* = squeezing or wringing the hands; *kunplektante* might also be used.—E. A. M.

FAKO DE KORESPONDADO INTERNACIA. (F.K.I.)

Sub tiu ĉi rubriko oni enpresas malgrandajn anoncojn de tiuj el niaj legantoj, kiuj deziras korespondadi kun alilanduloj. Ĉiu anoncanto devas pagi ses pencojn (70 centimojn, 60 pfojn) por kvarlinia enpresaĵo kiel sube (pli ol kvar linioj po tri pencoj por ĉia komencita linio); ĉiu MEMBRO de l' Asocio havas la rajton fari unu enpresaĵon senpage. *Bonvolu skribi legeble.*

94. **Glasgow (Skotlando).**—S-ro. G. D. Buchanan, 7, *Garthland-street*, dez. ricevi sciig. de aliland. fervojistoj, precipe pri la uzad. kaj progres. de Esperanto ĉe la fervojoj.

112. **Perth (West Australia).**—S-ro. H. M. Leighton, *Box 84, G.P.O.*, dez. interŝ. ilustr. poŝtk. kun alilanduloj. Respondos tuj. Preferas vidaĵojn de naturo, se eble koloritajn.

113. **Yokohama (Japanujo).**—S-ro. Clarence Griffin, *care of Messrs. Carlowitz and Co.*, deziras korespondi, sed nur pri aferoj Kristaj.

114. **Cootehill (Irlando).**—S-ro. F. A. Stewart deziras korespondi per ilustritaj poŝtkartoj

kun ĉiulandaj Esperantistoj. Ĉiam kaj tuj respondos.

115. **St. Peterburgo (Rusujo).**—Aleksandro Eggert-Egede, *Woznessenskij prosp., d. No. 37, loĝ 68*, deziras interŝanĝi per poŝtkartoj ilustritaj. Ĉiam respondos.

116. **Saratov (Rusujo).**—S-ro. Georg Davidov, komercisto, *jachik N 12*, dez. interŝanĝi ilustr. aŭ neilustr. poŝtkartojn kun Japanujo, Hindujo, Ĥinujo kaj Aŭstralio, kaj petas ĉiujn komercistojn de ĉiuj landoj sendadi al li esperante presitajn prezarojn de iliaj komercaĵoj.